

Posta Hizmetleri Yetki Belgesi kapsamında faaliyet gösteren şirketin sevk irsaliyesi mi taşıma irsaliyesi mi düzenleyeceği

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[230-2015/VUK-1-19440]-103586
Tarih	29.07.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[230-2015/VUK-1-19440]-103586

29.07.2016

Konu : Posta Hizmetleri Yetki Belgesi kapsamında faaliyet gösteren şirketin sevk irsaliyesi mi taşıma irsaliyesi mi düzenleyeceği

.....

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketinizin T. C. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan alınan "*Posta Hizmetleri Yetki Belgesi*" kapsamında faaliyet göstererek, gibi kurumların posta gönderilerini topluca aldığı ve gönderilecek bölgelere göre gruplandığı, gidilecek bölgede acenteniz varsa söz konusu gönderilerin topluca koli içerisinde gönderildiği, gönderilen koli için sevk irsaliyesi düzenlendiği, acentenizin bulunmadığı bölgelere gidecek gönderilerin ise her biri farklı kişi ve adrese gönderilmek üzereA.Ş.'ye topluca teslim edildiği, anılan kargo firması görevlilerinin şirket binanızda çalıştığı ve gönderileri burada teslim alıp, kendi kargo poşetlerine koyarak zarfladıkları, söz konusu gönderilerin

ticari emtia olmadığı, aylık dergi, tahsilat makbuzu, fatura veya bilgilendirme içerikli mektup vb. olduğu ifade edilerek, müşteri kurumlardan toplanan gönderilerin, bölgelere göre ayrıştırıldıktan sonra dağıtılmak üzere topluca koli içinde acentelerinize gönderimi esnasında ne tür bir belge düzenleneceği ile söz konusu gönderilerin ilgili kişi veya adrese gönderilmek üzere anılan kargo firması görevlilerine işyerinizde teslimi sırasında belge düzenlenip düzenlenmeyeceği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinin (5) numaralı bendinde; "Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, *(Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.*

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir.

Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıtırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.)" hükmüne yer verilmiştir.

Anılan bent hükmünden de anlaşılacağı üzere, sevk irsaliyesi ticari mal hareketinin izlenmesi için düzenlenen bir belgedir.

Aynı Kanunun 240 ıncı maddesinin (A) bendinde; "*Taşıma irsaliyeleri: Ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzel kişiler naklettikleri eşya için 209 uncu maddede yazılı bilgilerle, sürücünün ad ve soyadı ve aracın plaka numarasını ihtiva eden ve seri ve sıra numarası dahilinde teselsül eden irsaliye kullanmak zorundadırlar. Bu irsaliyenin bir nüshası eşyayı taşıtırana, bir nüshası eşyayı taşıyan aracın sürücüsüne veya kaptanına verilir ve bir nüshası da taşımayı yapan nezdinde saklanır. Bu bent hükmü nakliye komisyoncuları ile acenteleri de kapsar.*" hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun 209 uncu maddesinin (2) numaralı bendinde ise, malın cinsinin belli olmadığı durumlarda sadece balya, kasa, sandık gibi ambalaj nevinin kaydedilmesiyle yetinilebileceği düzenlemesine yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan, 173 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin C/3 bölümünde ise; "*Anılan Kanunun 230 uncu maddesine göre satılan malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının sevk irsaliyesi, 240 ıncı maddesine göre de ücret karşılığında eşya*

taşıyanların ise taşıma irsaliyesi düzenleme mecburiyeti bulunmaktadır." açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, mal sevkiyatı yapan veya yaptıran alıcı veya satıcıların sevk irsaliyesi, ücret karşılığında eşya nakledenlerin ise taşıma irsaliyesi düzenlemeleri gerekmektedir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, müşteri kurumlardan toplanan gönderiler (aylık dergi, tahsilat makbuzu, fatura veya bilgilendirme içerikli mektup vb.) topluca koli içerisinde şirketiniz araçlarıyla acentelerinize gönderilirken şirketinizce söz konusu gönderilerin içeriklerini dercetmek koşuluyla tek bir taşıma irsaliyesinin düzenlenmesi, acentenizin bulunmadığı bölgelere gidecek gönderilerin ise kargo firmalarına teslimi sırasında taşıma irsaliyesinin ilgili kargo firmasınca düzenlenmesi gerektiği tabiidir.

Ayrıca, şirketinizce alıcısı veya satıcısı olmadığınız sadece müşterileriniz adına dağıtımını yaptığınız aylık dergi, tahsilat makbuzu, fatura veya bilgilendirme içerikli mektup vb. emtialara ilişkin sevk irsaliyesinin, kurumunuzca düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026